

РЕЦЕНЗИЯ

от доц. д-р **Калин Калинов**

Факултет по журналистика и масова комуникация,
Софийски университет „Св. Климент Охридски“

за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки (Медии и комуникации – Телевизионна журналистика)

с дисертационен труд на тема:

„**Медийната трансформация в контекста на телевизионната спортна журналистика**“,

представен от **Десислава Любенова Францова**, редовен докторант в катедра „Комуникация, връзки с обществеността и реклама“ на Факултета по журналистика и масова комуникация с научен ръководител: доц. д-р Поля Иванова и проф. д-р Симеон Василев

I. Представяне на докторанта въз основа на подадената документация

Десислава Любенова Францова е докторант в редовна форма на обучение във Факултета по журналистика и масова комуникация на Софийски университет „Св. Климент Охридски“. Темата на дисертационния ѝ труд е „Медийната трансформация в контекста на телевизионната спортна журналистика“, докторска програма „Медии и комуникации – Телевизионна журналистика“, професионално направление 3.5 Обществени комуникации и информационни науки.

Освен академичния опит и публикации на докторанта, тя е и действащ спортен журналист, репортер и водещ в Българската национална телевизия.

II. Оценка на качествата на дисертационния текст

Общият обем на дисертационния труд е 133 стр. без приложенията. Библиографията съдържа 122 източника. От тях 97 са на български език, 25 са чуждоезични. В структурно отношение дисертацията се състои от увод, три глави, заключение, библиография и приложения.

Темата на дисертацията е актуална и практическият опит на Десислава Францова в сферата допринася за успешното изследване. В ерата на нелинейната консумация на медийно съдържание, спортът сякаш остава сред малкото феномени предизвикващи истинска масовост при гледане в реално време. Това до голяма степен е силен аргумент за значението му в съвременното общество. Въпреки това сферата не е подмината от медийната трансформация и представеното изследване успешно очертава различни посоки, в които се изменя телевизионната спортна журналистика.

Трудът е разработен компетентно и на добро професионално равнище. Изискванията за цитиране са спазени. Библиографията е коректно оформена. Дисертацията може да послужи като основа за по-задълбочено изследване на телевизионната спортна журналистика, като се систематизират научните постижения в тази област. В представения текст обектът и предметът на изследването са ясно дефинирани. Като обект са посочени „*спортната журналистика в България и медийните трансформации в сектора*“ (8 стр.). Формулировката отговаря на проведеното изследване и на съвременните академични стандарти. Авторът определя целта на изследването по следния начин:

„...да проследи и анализира актуални проблеми, касаещи спортната журналистика в България“.

Така формулираната цел на изследването е амбициозна и включва множество аспекти, които са трудни за анализ. Това налага специфичен методологичен подход, за да бъдат наистина изведени съответните заключения на база на теоретичното и емпиричното проучване. Цялостно дисертацията постига целта си. Десислава Францова трябва да бъде поздравена за положен труд в една предизвикателна тема.

Поставените в дисертационния труд задачи са релевантни и отговарят на целта на изследването. Те включват:

- Теоретична основа, дефиниране на понятийния апарат и очертаване на съществени процеси и влияния в сферата;
- Анализ на спортната журналистика като част от публичната сфера;
- Исторически преглед на спортните телевизии в България. Дефиниране на съвременните тенденции в сферата;
- Изследователска част – анализ на професионалните и етични стандарти и предизвикателства в професията чрез различни методологични похвати.

Поставените задачи са успешно изпълнени. На места могат да бъдат коригирани някои формулировки, за да позволят по-прецизно отразяване на постигнатото от докторанта. Приложимите хипотези, описани в дисертационния труд, следват логическата последователност на разработката.

Цялостно структурата на дисертацията отговаря на изследваната проблематика и допринася за убедителното аргументиране на авторските тези.

Добро впечатление прави теоретичната рамка на изследването. Включени са ключови имена от българските изследователи на спортната журналистика като Ефремов, Латифян, Велева и други. Чуждоезичните източници представят значими разработки в областта на изследователи като Кунчик, Липман, Рус-Мол, Шрам, Щурм и други. Цялата първа глава от изследването е посветена на теоретичните аспекти на полето. Част от разгледаните явления са твърде общи като теоретична постановка. Сред тях са глобализация, дигитализация, конвергенция, медиатизация. В главата са представени етапите на медийната трансформация. Специален акцент е поставен върху изкуствения интелект и приложенията му в спортната журналистика.

Във втора глава е представена спортната журналистика като част от съвременните обществени процеси. Там е поместен и исторически преглед на спортните телевизии в България, който дава по-ясна рамка на изследваните явления. Очертани са съвременните тенденции в спортната журналистика. Изключително ценна част от главата е анализът на развитието и въздействието на социалните мрежи. Отделено е внимание на проблеми като регулацията в интернет, фалшивите новини, дезинформацията и други. Направен е паралел между „традиционни“ и „нови“ медии в контекста на спортното съдържание.

Трета глава е посветена на изследване на професионалните и етични стандарти и предизвикателства в професията чрез различни методологични похвати. Тя е разделена на 4 части с фокус върху отделни проблеми и процеси свързани със съвременната спортна журналистика. Десислава Францова е избрала да включи в нея пристрастността в спорта и спортните предавания, влиянието на войната в Украйна на спортното поле, пандемията от COVID-19 и телевизионните права за спортни събития. Редно е да поздравя докторант Францова за размаха и смелостта да атакува толкова значими теми в контекста на изследвания феномен.

Представеното заключение отлично резюмира постигнатото в дисертационния труд. Изследването откроява спорта като социален феномен и обществено явление. Текстът успява да улови динамиката в сферата, пряк резултат от технологичната еволюция. В дълбочина са разгледани и представените в третата глава конкретни аспекти на съвременната практика. Цялостно изследването е издържано в структурно, методологично и стилистично отношение.

III. Приноси на дисертационното изследване

Приемам заявените приносни моменти на база изложеното в текста, отличната работа с теоретични източници и търсените практически приложения на конкретни и абстрактни концепции от сферата на спортната журналистика. Смятам, че докторантът успешно завършва изследователското си търсене в очертаната в началото на текста рамка.

Като особено ценен принос на изследването бих открил теоретичната работа на докторанта и изведения от нея:

„Интердисциплинарен анализ на ключови понятия, свързани с телевизионното отразяване на спортни събития в условията на дигитална трансформация и във все по-засилващата се роля на изкуствения интелект за работещите в комуникационната сфера“.

IV. Бележки и препоръки

Дисертационният труд е стойностен и приносен. Той дава възможност за надграждане на текста в бъдещи изследвания. Препоръчвам на докторант Францова да издаде своето изследване под формата на монография, с което да го направи по-широко достъпно за изследователи, практики и студенти.

V. Публикации и участия в научни форуми

Докторант Францова прилага 4 бр. научни публикации по темата на дисертационния труд. Това е повече от изисквания от закона минимум. Прави добро впечатление, че част от публикациите са в разпознаваеми и утвърдени в сферата периодични издания като Научния сборник на докторанти от Факултета по журналистика и масова комуникация и Newmedia21.

Авторът има и 5 участия на научни конференции с темата на дисертационния труд, което е ясен показател за желанието на докторант Францова да представя достигнатите резултати и да търси активно обратна връзка от свои колеги в процеса на писане на труда.

Изпълнени са изискванията на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Софийски университет „Св. Климент Охридски“. Докторантът покрива минималните национални изисквания съгласно посочените критерии в Правилника за прилагане на закона за развитието на академичния състав в Република България.

VI. Заключение

Дисертационният труд на докторант Десислава Любенова Францова на тема „Медийната трансформация в контекста на телевизионната спортна журналистика“ е несъмнено ценен и приносен. С настоящото приемам предложения текст и давам положителна оценка за придобиване на научна и образователна степен „доктор“ в професионално направление 3.5 Обществени комуникации и информационни науки (Медии и комуникации – Телевизионна журналистика).

Дата: 20.08.2024 г.

Рецензент:

доц. д-р Калин Калинов